

Số: 10/2022/QĐST-DS

Quận N, ngày 27 tháng 9 năm 2022

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN N, THÀNH PHỐ H

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Minh T.

Thư ký phiên họp: Ông Phạm Đức H - Thư ký Toà án.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân quận N, thành phố H tham gia phiên họp:
Ông Đoàn Quảng H - Kiểm sát viên.

Ngày 27 tháng 9 năm 2022, tại trụ sở Toà án nhân dân quận N, thành phố H mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 17/2022/TLST-DS ngày 06 tháng 4 năm 2022 về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với bà Phạm Thị H, sinh năm 1952; nơi cư trú: Số 263 đường Lạch Tray, phường Đằng Giang, quận N, thành phố H theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 130/2022/QĐST-DS ngày 15 tháng 9 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Bà Phạm Thị H; nơi cư trú: Số 263 đường Lạch Tray, phường Đằng Giang, quận N, thành phố H; có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Bà Phạm Thị H có bố đẻ là ông Phạm Hữu T (đã mất năm 1999) và mẹ đẻ là bà Nguyễn Thị X (đã mất năm 1999). Ông T và bà X sinh được 06 người con nhưng 03 người đã chết. Hiện tại bà H còn chị gái là bà Phạm Thị H và em trai là Phạm Hữu Huân.

Khi sinh ra, bà Phạm Thị H sức khỏe bình thường từ nhỏ đến lớn, được gia đình cho ăn học. Đến khoảng năm 1971-1972, khi tốt nghiệp trường sư phạm, bà H làm giáo viên dạy ở Trường cấp II D, huyện A (nay là quận L), thành phố H. Bà H dạy học được khoảng 10 năm thì nghỉ do sức khỏe yếu. Từ năm 1981 -1982 bà H bắt đầu bỏ bê việc dạy học, nghỉ học đi chơi lang thang nhiều lần, không chịu làm

việc, lơ đãng mọi việc, làm mất tài sản... Bà H đã đưa bà H vào bệnh viện khám và được chẩn đoán mắc Hội chứng suy nhược F480, tiên lượng xấu. Biểu hiện hàng ngày của bà H hiện nay : Lẫn thần, tự lầm bầm nói chuyện, chửi một mình; không giao tiếp với ai; nếu đi ra ngoài đường nhìn thấy ai cũng chửi; thể trạng, sức khỏe gầy gò, ốm yếu, ăn mặc lòi, bẩn thỉu. Trong cuộc sống sinh hoạt hàng ngày không chủ động, thỉnh thoảng lên cơn thì bà H vứt hết đồ đạc đi như mặc áo, bát đĩa... Có ngày bà H ngủ được 6 - 7 tiếng; có ngày không ngủ tí nào và chửi bới lầm bầm cả ngày, thậm chí còn viết linh tinh ra giấy; cả ngày chỉ ở trong nhà lầm bầm, chửi bới, ăn ngủ phụ thuộc vào chị là bà H, không biết mặc quần áo, người khác nói không hiểu gì... Bà Phạm Thị H không có chồng, con; hiện đang ở cùng chị gái là bà Phạm Thị H và em trai là ông Phạm Hữu H (cũng bị bệnh) tại số 263 đường L, phường Đ, quận N, thành phố H, do bà H trực tiếp chăm sóc hàng ngày.

Do bà H không nhận thức và không điều khiển được hành vi của mình nên chị gái là bà Phạm Thị H yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phạm Thị H mất năng lực hành vi dân sự.

Về lệ phí: Bà Phạm Thị H có đơn đề nghị xin được miễn nộp tạm ứng lệ phí và lệ phí dân sự do bà H là người cao tuổi (hiện nay bà H 75 tuổi).

Tại phiên họp, Kiểm sát viên Viện Kiểm sát nhân dân quận N phát biểu quan điểm: Về việc tuân theo pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự của Thẩm phán, Thư ký; việc chấp hành pháp luật của người yêu cầu đã đảm bảo đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Tòa án đã thụ lý việc dân sự theo đúng thẩm quyền quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự, căn cứ Kết luận giám định sức khỏe tâm thần của Viện Pháp y Tâm thần TW; cần chấp nhận yêu cầu của bà H, tuyên bố bà Phạm Thị H mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ vào khoản 1 Điều 149 Bộ luật Tố tụng dân sự, điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án, bà H là người cao tuổi nên được miễn lệ phí dân sự sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện Kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận N, thành phố H nhận định:

- Về yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự:

[1] Bà Phạm Thị H có em gái là bà Phạm Thị H, sinh năm 1952. Khi sinh ra, bà Phạm Thị H sức khỏe bình thường từ nhỏ đến lớn, được gia đình cho ăn học. Đến

khoảng năm 1981 -1982 bà Phạm Thị H có dấu hiệu của bệnh tâm thần. Sau đó, bệnh ngày càng nặng, không nhận thức được mọi việc xung quanh, mọi sinh hoạt hàng ngày đều do gia đình và bà H chăm sóc. Bà Phạm Thị H không thể nhận thức, không làm chủ được hành vi của mình. Hiện nay, bà H cùng em gái là bà H và em trai là ông Huân (cũng bị bệnh) sống chung tại địa chỉ số 263 đường Lạch Tray, phường Đằng Giang, quận N, thành phố H

[2] Bà Phạm Thị H có đơn yêu cầu Toà án tuyên bố bà Phạm Thị H mất năng lực hành vi dân sự. Ngày 06/4/2022 Toà án nhân dân quận N, thành phố H đã thụ lý việc dân sự yêu cầu tuyên bố bà Phạm Thị H mất năng lực hành vi dân sự và đã ra Quyết định trưng cầu giám định, trưng cầu Viện Pháp y Tâm thần Trung ương thực hiện giám định năng lực hành vi dân sự đối với bà Phạm Thị H.

[3] Tòa án nhân dân quận N, thành phố H đã nhận được Văn bản ghi nhận quá trình Giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 182/VBGNQTGD ngày 03/8/2022 và Kết luận Giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 182/KLGĐ ngày 03/8/2022 của Viện Pháp y Tâm thần Trung ương . Tại các văn bản này đều kết luận: “Tại thời điểm giám định đối tượng Phạm Thị H bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.5. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”.

[4] Như vậy, đủ cơ sở kết luận bà Phạm Thị H bị Tâm thần phân liệt thể di chứng không thể nhận thức, điều khiển được hành vi của mình. Do đó, cần chấp nhận yêu cầu của bà Phạm Thị H về việc tuyên bố bà Phạm Thị H mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 22 Bộ luật Dân sự.

- Về lệ phí:

[5] Bà Phạm Thị H là người cao tuổi, được miễn lệ phí dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 1 Điều 149; các điều 367; 369; 370; 371; 372; 376; 377; 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/ UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Phạm Thị H:

Tuyên bố bà Phạm Thị H, sinh năm 1952; nơi cư trú: Số 263 đường Lạch Tray, phường Đằng Giang, quận N, thành phố H mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:

Bà Phạm Thị H được miễn lệ phí dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Bà Phạm Thị H được quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định.

Viện Kiểm sát nhân dân quận N, thành phố H có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định.

Viện Kiểm sát nhân dân thành phố H có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày ra quyết định.

4. Trường hợp quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các điều 6, 7 và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- Người yêu cầu;
- VKSND quận N;
- Chi cục THADS quận N;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Nguyễn Minh T